

Előfizetési ár:

Helyben, háshoz fordva
 Negyedévre . . . 3 korona.
 Félévre . . . 4 korona.
 * * * * *
Videkre, postán küldve
 Negyedévre . . . 8 k. 50 M.
 Félévre . . . 7 k. - M.
 * * * * *

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

Megjelen minden nap,
 kétélt és
 ünneputáni nap kivételével.
 * * * * *
 Szerkesztőhely és kiadóhely:
Budai-nagy-úton 161 sz.
 (Juhász-ház).
 hova a lap szállása és anyag-
 részletek vonatkozóan a 2223
 jelűek intéseknél.
 * * * * *

Egyes száma 2 Mllér. **FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP** Lapulajdonos: a Nyomda-Részvénytársaság Telefon: 141. szám.

Szerkesztésért felelős: **Hollósy János** | Egyes száma 2 Mllér. | Lapulajdonos: a Nyomda-Részvénytársaság

A drágaság.

Mindennap találkozunk ezzel a rémes szóval és mindennap érezzük azt a nyomasztó gondot, amit ez szó jelent. Drágaságról panaszkodik a földműves, a kereskedő, a hivatalnok, a tőkepénzes éppen úgy, mint a szegény zsellér ember, vagy gyári munkás, pedig oly sok pénz van ma forgalomban, amennyi eddig sohasem volt, oly nagy a kínlat piacon és kereskedésben, amilyen eddig nem volt. Mi lehet akkor mégis az oka annak, hogy igazat adunk a panaszokdóknak, gondolkodunk komolyan arról, hogy miképpen lehetne a bajon segíteni?

Ha igazat kell is adnunk a drágaság feletti panaszoknak, tényként kell megállapítani azt, hogy azok a panaszok a társadalom különféle fokozatain nem egyenlő mértékben nyomasztók; nem pedig azért, mert a kéz kezét mos elvélné fogva egyes társadalmi osztályoknak módjuk és alkalmuk van arra, hogy éppen az emelkedő drágaságra való hivatkozással mintegy rekompenzálják magukat, azaz amit elvesztenek a vámon, megnyerik a révén. Igaz, hogy végeredményben ezeknek nincsen tevéleges hasznuk az árak emelkedéséből, de viszont kárt sem szenvednek ilyenek a földműves, iparos és a munkásosztály.

Ezekre nézve a drágaság tulajdonképpen nem jelent helyzetváltozást, csupán azt eszközöl, hogy a közvetítő eszköznek, a pénznek nagyobb forgalmat ad. A földműves ugyanis, ha emelkedik az adója, ha az életfenntartáshoz szükséges cikkeket magasabb áron kénytelen beszerezni a kereskedőtől, felemeli a termények árát.

Természetesen ez az árémelés is csupán a közvetítők kizárásával válhatik egészségesekké, míg ha számitásba vesszük a közvetítőket is felvesszük, akkor a haszon ezek zsebében marad. A kereskedő, a napzámos hasonlóképpen cselekszik és a végeredmény az, hogy a drágaságról ezek nem mint nyomasztó gondról beszélhetnek, hanem csak korjelenségről.

Van azonban egy társadalmi osztály, amely semmiféleképpen nem vonhatja ki magát a drágaság okozta gondok alól, ez a hivatalnokosztály és általában mindazok, akik évi fizetést élveznek meghatározott mennyiségben. Itt van a legnagyobb baj azért is, mert a fizetés nem emelkedik, míg a leg-szükségesebb fogyasztási cikkek pedig napról-napra drágábbak lesznek és a földolog, hogy az igények is emelkednek olyafajra, hogy már-már nem tudják azokat kielégíteni.

Ennek pedig az adósságcsinálás a következménye, az így lekötött hi-

valtalnokosztály elveszti függetlenségét, nincs ellentálló képessége és bekövetkezik az a zülés, ami megszegyenítője minden tekintetben a magyar közép-osztálynak.

Szomorú tapasztalat, hogy a törvénybe ütköző cselekedetek közül, a melyek a rendetlen vagyonszerzésre vonatkoznak, legnagyobb részben ebből az osztályból kerülnek ki. Már pedig ezen segíteni kell, mert ez a jelenleg nem esetleges, nem a véletlen műve, hanem egy még nagyobb romlásnak ma még halvány előjele.

De miképpen lehet itt segíteni? Csakis úgy, ha letesszük az urhatnadságról és a régi magyar közmondás lesz vezérelve minden családnak: nem kell tovább nyújtózkodni, mint ameddig a takaró ér. Ellenkező esetben nem találunk módot majd az anyagi, utóbb pedig az erkölcsi egyensúlynak a helyreállítására.

Orvosi kérdések.

Az orvosi tudomány napjainkban óriási lépésekkel halad előre. Az egyetemi tanárok kiválóitása és kinevezése, az egyetemek felszerelése és a növekedékek vezetése mindenütt a legnagyobb gondnal történik, úgy, hogy igazán nehéz konstataálni, vajjon az angol, a francia és az amerikai egyetemek jobbak és előszerűbbek-e, vagy pedig a német, az osztrák és a magyar egyetemek a tanítás módszere, a berendezés és a vezetés előszerűsége tekintetben kiállják-e az előbbiekkel a versenyt. Az igazság valószínűleg az, hogy a civilizált államok egyetemei a haladó tudomány minden vívmányát egyenlően járkoznak a tanuló ifjúság rendelkezésére bocsátani és hogy mindenütt a legjobb erőket választják ki a fiatalág vezetésére és az orvosi kar kiképzésére, mely hivatal van arra, hogy a jövő nemzedékek közegészségét biztosítsa és megvédje.

Vannak országok, melyek ebben a tekintetben visszamaradtak. Az amerikai nagyvárosok, támaszkodva a milliárdosok bőkezűsége, költséget nem ismerő áldozatkészséggel törekedtek arra, hogy az építkezések monumentális külseje, a berendezés és felszerelés gazdagsága tekintetében a világ összes egyetemei közt a vezérserepet játsszák. A newyorki, a oszkói és a bosztoni orvosi egyetemek a Rockefellerek, a Carnegiek és az Astorok megszámíthatatlan millióinak köszönhetik, hogy csakugyan első helyen állnak.

A budapesti tudományos egyetem nem tartozik a legrégibbek közé. Története és fejlődése minden részletét tulajdonképpen csak Mária Terézia óta ismerjük. Öseink valószínűleg a magyar egyetem alapítására előtt a különböző városokban elhelyezett orvosi főiskolákban törekedtek arra, hogy az orvosok kiképzését minden rendelkezésükre álló eszközökkel

fejlessék, de az ebbe a korszakba eső orvosok képzettségéről, szakásáról és hagyományáról ép oly kevés feljegyzésünk van, mint a többi európai államok orvosi viszonyairól.

Ebben a tekintetben a legrégibb okmányok közé tartozik a párisi orvosi egyetem 1598 iki alapítói oklevele, mely a Mollière Képzelt betegében szerepiorvosóékhoz hasonló latin nyelven konstataálja, hogy a franciá orvosi kar oly emberek összességéből áll, melyek egészen a tizennegyedik századig visszanyúlva, emelkedés szerint köztisztelőre méltó szervezetet képez.

Mindenekelőtt nyilvánvaló, hogy az orvosi kar nagy súlyt vetett a kártársak erkölcsi viselkedésére. Az alapszabályok első pontja megkívánata a szegények ingyenes gyógyítását. Minden hét szombatján az orvosi kar legjobb hat tagja nagy gondnal tartozott gyógykezelnéi és orvosi tanácsal ellátni azokat a szegény betegeket, kik a mise után kerestök fel. - Későbbben életleletléteké a szegények köztársi látogatását hetenként, a gyógyszer ingyenes szolgáltatását és a kórházakban való ingyenes gyógykezelést. Az alapítók levél minden paragrafus a jótékonyaság és a jószág hirdetője, mely különösen abban kulminált, hogy a részvét a gyógyítás leg-hatalmasabb eszköze és a szenvedés leg-biztosabb ellenszörője.

A mai értelemben vett orvosi tudomány tulajdonképpen akkor még alig létezett. Az orvosi tanfolyam két évig tartott. Ennek befejezése után a jelölt alázatos kérvényt nyújtott be a fakultáshoz, melyben arra kérte a tanárokat, hogy vizsgálják meg és ítéljenek afóllott, vajjon méltó-e az orvosi hivatalás gyakorlására és az orvosi cím viselésére. A vizaga egy hétig tartott és az orvosi tudomány minden ágát felölelte. Sikeres letétele esetében a meghatározott napon öt órákor reggel a püspökség dísztermben az összegyűlt tanárok és orvosok jelenlétében a jelölt letérdelt és letette az esküt arra, hogy becsületesen és a tudományhoz híven fogja gyakorolni, terjeszteni és tanítani az orvosi tudományt. Ezt az esküt az Atya, a Fiu és a Szentlelek névben lo kellett tenni.

Csak azután következott a tulajdonképeni orvosi gyakorlat, mely idő alatt az orvosi hivatalás gyakorlására jogosult növendék a gyakorló doktorokat két éven át a kórházba kísérni tartozott. A doktori vizaga letétele tíz orvos előtt történt. Az egyik jelölt egy megvitandó kérdést intézett a másikkhoz. Ennek befejezése után minden doktor szintén egy kérdést intézett a jelölőhöz, melyet közösen megvitatottak és mely vitaközében minden orvos résztvenni tartozott. A vizaga befejezése után az új doktor egy elkészítendő szöveglatban megköszönte az orvosi kar jóakarátát, az Isten mindenhatóságát, jelenlévő szüleit és barátai jóságát. Akkor az összegyűlt orvosok kimért lépésekben közeled-

tek feléje, üdvözölték új méltóságában, mely az akkori idő fokozása szerint a legnagyobb kitüntetés volt, mely embert érhetett.

Asóta folytonos haladásában és küzdelemben több száz esztendő múlt el és maga a tudomány, az orvosok szolidaritása, az oklevél megszerzése és az orvosi gyakorlat lényeges változások mentek keresztül. Ma is azt halljuk ugyan, hogy az orvosi tudomány nem mindenható, — hogy sok betegségben az orvosok még nem segíthetnek, különösen pedig azt vetik szemébe, hogy még nem tudta legyőzni a halált, annak ellenére, hogy mindenki tudja, hogy épen a tudomány haladásának köszönhetjük a halandóság csökkentését. Az emberek ma előrehaladottabb korban halnak meg, mint néhány századdal ezelőtt és ha némely járvány veszélye annyira gyengült, hogy napjainkban már ugyasóval csak névből ismerjük, ez szintén csak az orvosi tudomány haladásának köszönhető.

Képzelnék csak el, hogy XIII. században Európában még vagy huszezer belpókos volt. Hát a himlő, Jenner dr. oltóanyagának feltalálása előtt? Hajdan százszázek ezek ebbe a betegségbe. — Voltaire, Mirabeau és Robespierre se voltak megkímélve tőle. Ma kis óvatosság és elővigyázat mellett menekülhünk.

Most a tifusz elleni oltás van napirenden. Ez a betegség is milliók életét veszélyezteti. Ma már biztosan tudjuk, hogy legnagyobb terjesztője a víz.

Hát a vérba, az alkoholizmus és a tüdővész elleni védekezések? Ki tagadhatná, hogy évenként sok ezer emberélet mentünk meg a kikerülhető betegségek embertelen megadóztatásától. Ha az emberi nem e szörnyű nyavalyait teljesen kiirtani nem is lehet, az orvosi tudomány — hála Istennek — már annyira haladt, hogy legalább pusztító hatásukat a minimumra redukálhatjuk. Legalább tudjuk azt, hogy miképpen kell ellenük védekezünk.

Kertészeti szakmunkásképzés

A mezőgazdaság fejlődésének és virágzásának alapja épp úgy, mint az iparfejlesztésé, a szakértelem, melyet csak helyes irányú és kellően gondozott szakoktatás adhat meg. Ezért a szakoktatás gondozása és ápolása a mezőgazdaság fejlesztésének legfontosabb eszköze, mert szervesen minden külső beavatolástól függetlenül, magától vívni azt előre és emelni azt magas színvonalra. A legjobb utra való, melyet az állam gondoskodása a gazdának az élet számára adhat: az alapos szakképzés.

A földművelésügyi terec ezt az elvet már régóta szem előtt tartja és a siker biztosítása végett az alapra, a széles népréteg oktatására fekteti a főesúlyt. Ismereteket azok az intézmények, amelyek ezen feladat ellátására hivatva vannak.

Graf Serényi Béla földművelésügyi miniszter azonban ezek mellett folytonosan újabb és újabb rendelkezésekkel törekszik a mezőgazdasági munkácsemelések értelmének minden vonalon és irányban való emelésére.

Most is egy nagy horderejű rendeletet adott ki, melynek értelmében az állami kertészetekbe munkásokat fogad fel abból a célból, hogy a munkások egy két év leforgása alatt a fagondozásban és a gyümölcsösmezőgazdaságban, vagy a zöldségtermelés különböző módzataiban a munkagyakorlati jártasságot megszerzve, mint gyakorlati kertészeti munkások az állami kertészeti telepeken munkaközvetítőikül, vagy magánosok kertészetiben alkalmazhatók, vagy közszékek részére, mint ván-

dor fagondozók ideiglenesen átengedhetők legyenek.

Az összes törvényhatóságok és miniszteri kirendeltettség útján pályázati hirdetményt tett közre a földművelésügyi miniszter, melyben tudatja adja a munkaközvetítésre kiképzési szándékát az állami kertészetekbe mint állandó munkásokat felvésvi.

Ezek a munkások a kiképzési telen minden napzamos munkát végezni kötelesek és pedig a telepen folytatott üzem természetének megfelelően munkaidő külön korlátozása nélkül. E kiképzéshez való felvételi kellek:

a) ötletesség, a magyar nyelv bírása, legalább tizenhét éves, legfeljebb harminc éves életkor;

b) ép, erős testalkat, szervezett, fertőző betegségektől menteséget igazoló orvosi bizonyítvány;

c) községi erkölcsi bizonyítvány a fagondozó tartózkodási helyéről.

A kiképzés ideje alatt a munkások napzamos és ellátás fejében szemelyként és naponként három korona napzamosként kapnak, melyet kéthetente, illetve időközön elbocsátás esetében az elbocsátáskor fizetnek ki.

Ezen munkások napzamosoknak tekintendők és erre való tekintettel azon munkások, akik a gyakorlati kertészeti teendőikben megfelelő előmenetelt nem tennének, vagy ellenük bármely okból kifogás merülne fel, három napi felmondás mellett elbocsáthatók a nélkül, hogy e miatt esetleg bármilyen igényt is támaszthatnának.

A fagondozók közül előnyben részesülnek, akik vízmentes közszékek mellett gyümölcstermő vidékeken, vagy oly nagyobb városok közelében laknak, ahol a piac zöldséggel kellőképpen ellátva nincs vagy ahol a zöldségtermelés idegen kézen van.

Felvétel végett 1 koronás béléggel ellátott kérvényval a m. kir. földművelésügyi miniszterhez kell folyamodni. A kérvényben a fagondozó munkásnak meg kell jelölni, hogy a kertészet melyik ágában (zöldség vagy gyümölcstermelés) kíván foglalkozni.

A kérvényt legkésőbb 1912. október 1-ig kell benyújtani vagy közvetlenül a földművelésügyi miniszteriumnál, vagy pedig az illető község előjáróságánál, mely tartozik a beérkező kérvényeket felesleges hatóságra a m. kir. földművelésügyi miniszteriumhoz a fent jelzett időpontig felterjeszteni.

Későbbben beérkező, vagy hiányosan felszerelt kérvények nem vétetnek figyelembe.

A fagondozók a fel, vagy fel nem vételére értesítést fognak nyerni.

Különösen megjegyezni való, hogy jeli a hirdetményben a földművelésügyi miniszter azt, hogy amennyiben a zöldségtermelésben kiképzést nyert egyéneket csoportokba összesítve, közre terelésre hajlandók lennének, őket az egyes városok minden való telepedésében a külön zöldségtelepek beállításában államilag is támogatni fogja.

Igen fontos és üdvös intézkedés ez a rendelet a különösen méltánylandó az a gondoskodás, hogy a városok zöldségtermelésének ellátására, tehát sokhelyt a nevetéses drágaság megállítására a lehető ellenszert megadja.

P. V.

Aratás után.

Most, mikor a ringó aranykalász áldását, annyi agóddás után a szorgos gazdának nehéz verejtékkel összedezte, érdemes arra gondolni, hogy vajjon az aratással meg lehetünk-e elégedve és vajjon a közelmúlt tapasztalatából nem szűrődhetik-e le olyan megszívlelendő dolgok, amit a jövőre nézve meg kell jegyezni, különösen akkor, midőn ma már a több termelési eléggé nem hangzatható elvét valljuk. A földművelésügyi miniszteriumnak

ez évi terméséről kiadott számszerű becsülésében olvashatjuk, hogy az ősz gabona feléből jó közepes termés várható, ami annyit jelent, hogy a buzából katasztrális holdankint 772 klg. termés várható. Bizony ez kevés, különösen akkor, ha azt más országok termésátlagaival összehasonlítjuk, mert pl. Németország közepes termés átlaga ugyanekkor 1141 klg.

Nem lehet mondani, hogy a termés mindenütt csak ennyi, mint a hivatalos termésbecslés megállapította, mert nem egy helyen hazánkban is a termés több lesz az átlagnál, de sajnos, nem egy helyen meg ennél kevesebb is. Hivatalom belpolitikai enged nagy vidék gazdálkodásának mikténjébe, ismerem a gyakorlatot, így meglátom azokat a hibákat, amelyek az aratást, egyáltalán a jó termést veszélyeztetik.

Lent Torontóban, de egyáltalán az Alföldön az alacsony termésátlagoknak oka legelőször sorban is a helytelen vetés-váltásban keresendő, mivel a legtöbb közszégek határát egyoldalú gabonatermesztésre rendezték be, mit megfélemez az azal, hogy mivel a buza a főtermény, kétszer buzát és egyszer kukoricát vetnek.

Igy igen természetes, hogy a buza az ellenségei nagyon elszaporodnak, úgy, hogy már áprilisban és május elején láthatjuk, hogy a rovarkáros buzavetők kiszántatnak, ami némely közszék határában a buzavetés 10—15 százalékát teszi ki.

Némely közszékben a gazdák tavasszal még tamáskodnak, látva a rovarkáros vetést, nem szántják ki, vagy legfeljebb csak foltonként, mivel azt tartják, hogy egy jó májusi eső majd helyre pótol mindent és megerősödik, megbokrosodik, megsűrűsödik a gyenge buza.

Ez csak hiú ábrándnak bizonyult most aratáskor, mert a buza csak 3—4 q adott, ez is gazos, ami egyáltalán a szántóföld elgazosodását is maga után vonta, ezenkívül megmaradt a jövő évi termés újból veszélyeztető állati és növényi paraziták egész milliárdjai, amelyeknek a gyenge buzavetés fő meleggyök volt.

Egyik közszékben, ahol buza a jó és csodátevő májusi esőben, a megritkult buzavetés meghagyták, éppen aratás előtt jártam, bizony itt nagyon szomorúan állottak a buzák. A zsemlülő gazos, riaka vetésben volt feles számban fehér üres kalász és midőn a velem járó két gazdának azt mondtam, hogy nem lesz itt 3 q termés sem, miert vetnek kétszer buzát ebbe a jó földbe, amelyek ha rendezés és ökszerden kezeltek, egy évben megadja annak 3—4 szeresét, amit ma arathatnak; ezt felelték: Nem tudnak másképp tenni, mivel a jelenlegi beosztás a közszék határainak olyan, hogy kénytelenül vannak kétszer buzát vetni.

Az ökszerden vezetett gazdaságban ilyen ok miatt sohasem kielégés az aratás, de hiába, annak a két gazdának igaz van, ők másképp nem tehetnek, ők az egyoldalú gabonatermesztéssel nem hagyhatnák fel, pedig mint igen sokszor bebizonyult, ebben keresendő a kevés termésátlagaink kulcsa.

A mezőgazdasági egyesületeknek, a nagyobb ügykörrel felruházott gazdasági felügyelőszékeknek oda kell hatniuk, hogy ezen órái, vizsák helyzet megszűnjön, kell hogy találjanak módusváltást arra nézve, — ha kell erősebb nyomás alkalmazásával is, — hogy a közszékek az egyoldalú gabona-gazdász nyújtóitól végre már megszabaduljanak.

Gazdasági szakiskoláink működése, a földművelési miniszteriumnak minden modern és hasznos mozgalmá oda irányul, hogy a mezőgazdasági tudást előmozdítsák, mivel tudvaleg, hogy a mezőgazdasági haladás rugója a tudás, amely képessé tesz a jónak és helyesnek nemcsak megértésére, hanem követésére is.

Állami és társadalmi intézményeink az a rendelkezése, hogy mindazon dolgokat, amelyek helyesnek bizonyultak, megoldhatóvá tegyék, vagy legalább is a megoldást a lehetőség határain belül előmozdítsák, az újabb szervezetek gazdasági felügyelőségeket a céliből szervezettek által, valamint az állami és társadalmi támogatáson alapuló gazdasági egyesületeknek is ez a célja. P. B.

NAPI HIREK

Szerkesztőség és kiadóváltati telefon száma. 1-42

Határ: 1912. év. július hó 24. Szerda, Rom. kath.: Krisztina sz. vt., Protestáns: Krisztina, Görög-örök: 1912. év július hó 11., Eufémia vt., Izraelita: 0672. év Ab 10. — Napkelte 4 óra 28 perc, Napnyugta 7 óra 43 perc, Napnyosza 15 óra 15 perc. — Holokéte 4 óra 42 perc, délután, Holokéte 12 óra 10 perc, éjjel. — Holokéte 39-45 óra 28 perc, reggel.

Időjárás: A központi meteorológiai intézetnek Kecskemétre érkezett jelentése szerint a következő idő várható: Váltakozó, — enyhe, — helyenként csapadék, — zivatarok.

— **Közgyűlés.** Kecskemét város törvényhatóság bizottsága f. hó 27-én, szombaton délelőtt 9 órakor és folytatólag tartja július havi közgyűlést. A tárgysorozatot annak idején közölni fogjuk.

— **Leérkezett a családi pótlék.** A kecskeméti állami tisztviselők részére a családi pótlékok már folyósították. Minden gyermek után egészen a harmadik gyermekig 200 korona jár. A tisztviselők nem kis örömmel fogadták az utalványozást, amely jól esett ebben a pénzsűk világban.

— **Szerenádok.** A Városi Dalárda tegnap este szerenádolt adott városunk három közéleti területén álló kiválóóságának: Révész István pápai praefektusnak, Bagi László h. polgármesternek és Füvesy Imre h. rendőrfőkapitánynak, abból az alkalomból, hogy Révész félbánon pályát, Bagi László és Füvesy Imre királyi kápitánytiban részesültek. A Dalárda lampionokkal felszerelve jelent meg az ünnepek lakása előtt, hol mindhárom helyen nagyüzemű közönség jelent meg, mely úgy a Kremán karnagy vezetése mellett előadott dalokat, mint az önépítetek közönséi zsvait lekesen megjelenezte és tapsolta. A szerenád bevégezte után Füvesy Imre vendégzeretét háza látta vendü a dalárdistákat, hol a legjobb hangulatban az éjjeli órák maradtak.

— **A sporttelep.** A sporttelep építésének előkészítése kiküldött bizottság tegnap ülést tartott, melyen elhatározták, hogy a sporttelepnek a vasút melletti fátalepek helyén való kiegészítést javasolják. A Mária-hegyi telekre pedig, ahova a sporttelep eddig tervezve volt, ifjúsági játszótérrel fognak építeni.

— **Bizottsági ülés.** Az iskolások tanügyi bizottsága holnap, szerdán délután 4 órakor ülést tart. Tárgy: folyó ügyek.

— **Haladnak a halas—majai vasúttal.** A halas—majai most épülő vasúti vonalon már a sineket 10 kilométer hosszúságban lerakták. Augusztus hó közepére a sinlerakással készen lesznek.

— **A siketnémák intézetének új épülete.** Mint értesülünk, a siketnémák intézete új épületének építését elhalasztották, mivel a szükséges fedezet meg nem áll teljesen rendelkezésre s telek akadályok is vannak. Az építkezés valószínűleg csak a jövő év folyamán kezdik meg.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** A közigazgatási bizottság folyó hó 27-én délután 3 órakor tartja a városaháza bizottsági termében július havi rendszeres gyűlést, melyen a folyó ügyeket intézik el.

— **Kecskemét város segítése.** „Az Újság” közli: A földrendes által szajtott Kecskemét felségítésére vonatkozó törvény legközelebb nagy királyi szentesítést. — Teleszky János pénzügyminiszter intézkedése folytán Szabó Károly osztálytanácsosa vezetésével vegyes bizottság fog Kecskemétre kiszállni, hogy a helyi néen közvetlen tapasztalat alapján állapítsák meg a nyújtandó segélyösszeg mértékét. Előszörben tekintete jönnék az iskolák, a templomok, a városi és törvényhatóság épületek helyreállítására igényelt összegek, azután a városi, megyei és állami tisztviselők a földrendes által kár sz szenvedett épületeinek helyreállítására szükséges segélyek. E segélyek tulajdonyom részben kamatmentesek lesznek, a leg drágább kölcsön 3 százalékos lesz és 40 —50 évi annuitásokban lesz visszafizetendő. A legnagyobb segélyösszeg magánfelek részére 10 000 korona lesz.

— **A bérkooi szabályrendelet.** A bérkooi szabályrendelet legközelebb elkészül s közhírre fog tétetni. Egyidőre megengedte a főkapitány, hogy a bérkooisok az óránténi kocsikázásért 4, illetve 3 koronát számítsanak aszerint, hogy két, vagy egyfogatosak. Néhány bérkoois azonban visszaélt ezzel, mire a főkapitány visszavonta engedélyét. Míg tehát az új bérkooi szabályrendelet és tartalma el nem készül, nincs joga a bérkooisoknak a régi tarifánál magasabb árat szedni.

— **Paradisomfeldolgozógyár Kecskeméten.** Igen érdekes látogatógyár volt a héten városunkban, amennyiben Maurus Deutsch, az Osztrák Magyar Kereskedelmi Kamara alelnöke Párisban, meglátogatta városunkat, hogy itten a felállítandó paradisomfeldolgozógyár ügyében a hatósággal az előkészületeket megbeszélje és városunkban személt tartson, hogy aikal maga is itten egy ilyen gyárat felállítsa. Néhány külföldi nagy cég Szilágyi Zsigmond terménykereskedőt megbizta azzal, hogy ezen gyár felállítására az előkészületeket tegye meg. Most a párisi kamara alelnöke eljött hozzánk és K. a. Elek polgármester a legszívesebben fogadta, mindenben informálta, szonkívül megtekintett néhány paradisomtermelőtelepet, továbbá a földművelésiskolát, a hol Grasselli Miklós igazgató adott felvilágosítást. Maurus Deutsch, aki Európáhról közgazdász és a gazdaságban igen jártas, a látottak felett nagy megelégedéssel fejezte ki, különösen polgármesterünk felett és most már nincs kizárva, hogy a kérdéses paradisomgyár nálunk lesz felállítva, ami attól függ, hogy a gyárhoz szükséges nyers anyagot, melyhez legkevésbé 500 hold paradisom termelés szükséges, biztosítani lehet. Rendkívül nagyfontosságú dolog lenne ennek a gyárnak a felállítását, amennyiben ez gazdaságunk nagy és új jövődelmi forrást biztosítana.

— **Választmányi ülés.** A Kecskeméti Atlétkai Club választmányja holnap, szerdán este fél 9 órakor a Betesvási szállóban levő helyiségben ülést tart. A rendkívül fontos tárgyak miatt az összes tagok feltétlen megjelenését kéri az Elnökség.

— **Helyroigazítás.** Tegnap számunkban közölt Footballmérkőzések című hírnökbe sajtóhíbe eszműzt meg, amennyiben a KAC II. nem a Sport Clubbal, hanem a Kecskeméti Football Clubbal mérkőzött s ezt győzte le 5:0 arányban.

Uránia.

Kedden, jul. 23. an. Szerdán, jul. 24. én és csütörtökön, jul. 25. én — Világzenzielő!

Okvetlen nézze meg az Urániában.

A NÉGY ÖRDÖG

I. és II. része.

Dán felvétel! Dán művészek!

Magnásfű és artistanó

Artista dráma 7 felv. 21 jelenet.

Közreműködnek:

Taube gróf . . .	Vidó Viech
Taube grófné . . .	Antonieette Windig
Jean fűk . . .	Holger Røenberg
Cechi Adolf . . .	Karl Rosenbaum
Cechi Luiza . . .	Tilly Krisztiansen
Suzette leányok .	Johanne Fritz

Mérsékeltlen felemelt helyrak!

Előadás kezdete pont 8 és fél 10 órakor.

— **A fertőtlenítő telep.** A fertőtlenítőtelep négy ót hét múlva teljesen elkészül megkezdik működését.

— **Romlott hal a piacon.** Kellerman Arnold városi állatorvos feljelentette a rendszégen őz. Nagy Mihályné haláláról, mert nála nagymennyiségű állorult, bűzös, romlott halat talált, mit el is kobozt.

— **Hanyag bérkoois.** Vincze János 10. számú 2 fogatos bérkoois f. hó 21-én az éjjel 11 órakor érkezett személyvonatra nem jelent meg, holott nagy szükség lett volna rá. — Megtették ellene a foljelentést.

Nyole-nyole hónap a duhaj korcsmázoknak.

— **Törvényeszkői tárgyalás.** —

Megírta annak idején a Kecskeméti Lapok a következő esetet:

Ez év január hó 17-én Kántor János és fia István együtt mulattak a Sós Jánosné korcsmában többek magukkal, miközben Kántor István ittas állapotban duhajkodni kezdett, mire az ivócimborák a tőle való felelemben elmenekültek, csak az apja maradt ott. Ők ketten megtámadták a korcsmáros és rajta 20 napon túl gyűgölő sérelést okoztak. Sós Jánosné rendfőrt köldött; Cs. Tóth János rendfőrt is érkezett, de Kántor János neki esett, ponfon verte, fia pedig hátulról tamadt neki, ugy, hogy csak a korcsmáros vette ki a kezéből.

A törvényeszkői tárgyalás az ügyet. Bűnösnek mondta ki mindkét vádlottat súlyos testi sértésben és hatóság elleni erőszakban. A bűntelen előlélet és az ittas állapotot enyhítő körülménynek véve Kántor Jánost és Istvánt 8-8 havi börtönrre ítélte a bíróság.

Anakönyvi kivonat.

— 1912. július 23—23. —

Születések. Rieszó Mária rk. Bene József ref. Siska Margit rk. Dorogi Zsigmond rk. Kovács Imre rk. Scheiner Anna rk. Ménék Sándor rk. Harkai József rk. Tanczos József rk. Ács Sándor ref. Réza Tibor izr.

Halálozások. Kuli Judit ref. 16 éves Baranyi Anna rk. fél éves. Földöli Mária rk. 3 hónapos. Borbély Mária rk. 5 hónapos. Bartus Ferenc rk. 6 hónapos. Horvát Mihály rk. 19 napos. Övf. Móré Istváné Biró Zsuzsanna ref. 81 éves. Galfi Sándorné Hadasi Ilona gr. kath. 57 éves. Palásti József rk. 14 napos. Kovács János rk. 8 hónapos. Baksa Margit rk. 1 hónapos. Tóth Anna rk. 2 hónapos. Benke Imre István rk. 6 hónapos. Timár István rk. 2 hónapos.

Házasságok kötöttek. Magyar Balázs ref. Kerekesz Mária rk., Tasi József rk. Faragó Erzsébet rk.

